

Naročnina

zašča letno 30 Din, polletno 15 Din,
— za inozemstvo letno 60 Din.

Posamezna številka 1 Din

UREDNIŠTVO — UPRAVA:
pri g. Jos. Benko v M. Soboti
telefon številka 8.

Štev. rač. poštna hran. 12.549

izhaja vsako nedeljo

MURSKA KRAJINA

Tednik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Cena oglasov

Na oglasni strani; cela stran 600
Din, pol strani 300 Din. — Cena
malim oglasom do 30 besed 15 Din
vsaka beseda več 1 Din. — Med
tekstom vsaki oglas 15% dražji.
Pri večkratnem oglaševanju popust

UREDNIŠTVO in UPRAVA
v Murški Soboti.

Rokopisi se ne vračajo

IV. LETO

Murska Sobota, 7. Julija 1935.

ŠTEV. 27

Evharističen kongres.

Velika verska manifestacija v Ljubljani, ki jo je vse prebivalstvo spremljalo s spoštovanjem in simpatijami, je za nami. Kongres je bil namenjen vsemu katoliškemu prebivalstvu Jugoslavije. Radi političnih prilik v katerih se nahajamo, pa je imel predvsem slovensko obeležje, kar morajo vsi poborniki ideje bratstva obžalovati. Kljub temu pa je bil mogočni slovenski katoliški tabor mejnik razdobja: preteklost s svojo versko nestrpnostjo, ki je prinesla mnogo težkoč in nevšečnosti v naše narodno življenje, in bodočnost bratskega sodelovanja vseh, ki so iste krvi in misli.

Vera je svetla zvezda vodnica v življenju. Naš narod se je oklenil najsvetlejšega kašipota in na njega prikoval vso svojo usodo. Moderna doba ni mogla načeti teh dobrin, pregloboko so bile zasidrane v duši našega človeka. Neomajno zvest krščanskim načelom je oblikoval svoje življenje in ga duhovno povezal z preteklostjo ter ga zasidral v današnje dni mimo minljivih vrtincev časa. To je naš narod dokumentiral na zadnjem evharističnem kongresu v Ljubljani.

Začetek kongresa je padel na Vidov dan. Nad stotisoč vernikov iz vseh krajev Slovenije pa tudi iz ostale države in iz inozemstva je sprejela ta dan slavnostno okrašena Ljubljana. Največji sijaj prireditvam sta dala navzočnost čudodelne podobe Marije Pomagaj z Brezij, h kateri se naše ljudstvo tako rado zateka v stiskah in radosti in prihod posebnega papeževnega legata Nj. Eminence nadškofa in kardinala Avgusta Hlonda, najvišjega cerkvenega predstavnika bratske Poljske. Vrh tega je kraljevska vlada poslala kot svoja zastopnika na kongres dva svoja odlična člana notranjega ministra dr. A. Korošca in trgov. ministra dr. Milana Vrbaniča. Naš kralj pa je počastil mogočno zborovanje s svojim posebnim odposlancem. V Ljubljani so se zbrali tudi vsi katoliški nadškofi in škofi iz Jugoslavije. Posebno slovesen je bil sprejem papeškega legata kardinala Hlonda, ki so ga sprejeli z najvišjimi častmi.

Praznik sv. Petra in Pavla je bil namenjen mladini. Vpričo ogromne množice mladine in odraslih, je papežev legat na ogromnem stadionu daroval sv. mašo. H koncu je 87 duhovnikov v mašnem ornatu, z zlatimi ciboriji v rokah pristopilo k vrstam mladine in jih obhajali. Najslovesnejša prireditev pa je bila nočna procesija mož in fantov, ki so se z bakljami v rokah podali na slavnostni prostor. Procesija k polnočnici je bila dolga poldrugeto uro. Za zaključek kongresnih svečanosti pa je bila v nedeljo ve-

ličastna procesija iz mesta do stadiona katere so se udeležili vsi gostje kongresa, kar jih je prihitelo od blizu in daleč. Računajo, da je bilo navzočih nad 100.000 ljudi. Po zaključnih svečanih litanijah je papežev odposlanec nagovoril množico v slovenskem jeziku in ji tudi podelil blagoslov z najsvetejšim. Ob večernih urah pa se je ljudstvo zopet odpravljalo na svoje bližnje in daljne domove obnovljeno in pojačano v svojih najsvetejših čustvih, ki naj vodijo narod k srečnejši bodočnosti.

POLITIKA

Nova vlada bo skušala delati s parlamentom, kakor je to izjavil dr. Stojadinović Parlamentu bo predložila zakonski načrt o izpremembi volivnega zakona ter zakona o društvih, zborovanjih in shodih.

Inozemski tisk je mnogo in zelo ugodno pisal o naši novi vladi, ter zlasti poudarjajo, da je vlada dr. Stojadinoviča vlada notranjega pomirjenja, ki bo pripravila rešitev hrvatskega vprašanja.

Narodna radikalna zajednica, bo naslov novi politični formaciji, ki se pripravlja. Tvorili jo bodo pristaši bivših strank: radikalne, slov. ljudske stranke in muslimani.

Zedinjena opozicija je začela izdajati v Beogradu svoje glasilo „Narod“.

Angleški minister Eden je v zadnjem času mnogo potoval. Najprej je bil v Parizu, da pridobi Francijo za priznanje nemško angleškega pomorskega sporazuma, ki je povzročil med obema državama napeto razmerje. Francija se ni uklonila. Iz istega vzroka je na to Eden šel v Rim. Tam sta se še z Mussolinijem razgovarjala glede Abesinije. Ne v enem, ne v drugem vprašanju ni dosegel resnega uspeha.

Abesinija... Kakor vedno: Novi transporti Italijanskih čet še vedno odhajajo na jug. 10.000 italijanskih državljani, ki žive v Abesiniji so dobili nalog, da v desetih dneh zapuste deželo. To je dokaz, da se je batil skorajšnjega izbruha sovražnosti. Dosedaj je imela Italija zaradi Abesinije že nad 845 milijonov lir izdatkov.

Svet Male antante se sestane začetkom avgusta v Beogradu.

Podonavski pakt zopet stopa v ospredje. Po italijanskem mnenju naj bi se dovršil v dveh etapah. Najprej

bi vse države, tudi Nemčija, sklenile splošen sporazum o očuvanju avstrijske neodvisnosti in šele potem bi se začelo delo za sam podonavski pakt.

Nemčija se je obvezala v pomorskem sporazumu, da ne bo nikdar več uporabljala v vojni podmornic proti trgovskim ladjam. Obljube so lepe!

Pri zadnjih nemirih v Siriji in Iraku so imeli svoje prste vmes nemški novinarji. Sedaj so jih izgnali.

Gömböš je izjavil pri zadnji proračunski razpravi v parlamentu, da Madjarska še nadalje vztraja na popolni enakosti oboroževanja z drugimi državami. Dejal je tudi, da je finančni položaj Madjarske obupen in da država nujno potrebuje mednarodno pomoč.

Avstrijska vlada je sklenila, da poveča število oficirjev in podoficirjev. Ta sklep se lahko smatra kot prvi korak splošne vojaške dolžnosti v Avstriji.

Socialistične organizacije raznih evropskih držav pripravljajo protestni kongres proti nameravanemu italijanskemu pohodu v Abesinijo.

Delavke!

Borza dela v Soboti nujno potrebuje večje število ženskih delavk za delo v Franciji. Delavke, ki se prijavijo za izselitev, morajo biti zdrave, stare polnih 21 let, delavoljne in poštene. Pri prijavi je treba pokazati krstni list in poselsko knjižico. Najmanjše se vrši vsak dan, razen v torek in petek. Vožnjo od Sobote do kraja dela v Franciji si bodo delavke morale same plačati. Stroški znašajo 1.450 Din. Prijavijo se lahko tudi omožene ženske, katere izpolnjujejo zgornje pogoje. Starejše in slabotne

ženske naj se ne prijavljajo, ker je delo v Franciji težko in naporno ter ga ne bi mogle zmagovati.

Vsem tistim, ki so siromašni in zaslužka potrebni se torej priporoča, da priliko ne zamudijo. Prijavijo naj se čimprej in sedaj, ko je dovolj dela na razpolago.

Kopaljšče v Murški Soboti.

Želja vseh se je izpolnila. Sobotna je dobila kopaljšče, ki je naš ponos, saj je po legi kakor po ureditvi pač najlepše daleč na okrog. Odveč bi bilo povdariti pomen te naprave. Kdor pozna tukajšnje razmere, se mora pridružiti splošnemu zadovoljstvu, ki obdaja vse ob otvoritvi naše nove sportne in zdravstvene pridobitve. Ideja zgraditve kopaljšča ni bila nova. Že v prejšnjih letih se je mnogo razpravljalo o tem vprašanju. Realizacijo nacrtov pa se je lotil z vso energijo sedanji župan g. Hartner. Znal je pridobiti tukajšnje meščanstvo, da je prispevalo po svojih močeh, občino in druge institucije je pritegnil k akciji, osebno pa je vodil vsa dela in v tem je njegova zasluga, za katero mu bo prebivalstvo M. Sobote vedno hvaležno.

Svečana otvoritev kopaljšča bo v petek, dne 5. t. m. ob 16 uri. Po otvoritvi bo prosta zabava. Obiskovalcem bo na razpolago restavracija, ki jo oskrbuje g. Fafik. Prepričani smo, da bo prebivalstvo v polnem številu prisostvovalo svečani otvoritvi ter s tem dalo priznanje vsem onim nesebičnim delavcem, ki so nam ustvarili naše kopaljšče. V ravnanje vsem kopalcem objavljamo cenik, ki je veljaven od 1. julija t. l. dalje:

Izkaznica za enkratno kopanje za odrasle 3 Din, za dijake 2 Din, za otroke do 6. leta 1 Din; mesečna kopalna izkaznica za odrasle 60 Din, za dijake 40 Din, za otroke do 6. leta 20 Din; sezonska kopalna izkaznica za odrasle 120 Din, za dijake 80 Din, za otroke do 6. leta 40 Din.

Lastnik izkaznice ima pravico do kopanja in do skupne kabine.

Pri sezonskih in mesečnih izkaznicah imajo osebe, ki so dale denarno podporo ali brezobrestno posojilo za zgradbo kopaljšča, 25%, oziroma 15% popusta.

Kabina za 1 kopalni čas za 5 oseb 5 Din, za 4 osebe 4 Din; kabina za celo sezono za 5 oseb 200 Din, za 4 osebe 180 Din.

Pravico do sezonske kabine imajo le osebe, ki so prispevale k zgradbi kopaljšča.

Izkaznica za obisk kopališča 0.50 Din, izposojnina za moške kopalne hlačke 2 Din, izposojnina za žensko kopalno obleko 5 Din, izposojnina za brisačo 2 Din.

Pri izposojevanju gornjih predmetov se mora položiti kavcija.

Vsak obiskovalec kopališča se z nakupom kopalne karte podvrže določbam kopališkega reda.

Kopališka uprava si pridržuje pravico, da cenik vsak čas izpremeni.

Naš izvoz.

V prvih mesecih letošnjega leta je bil izvoz različnega blaga iz naše države razmeroma slab, šele v naslednjih mesecih je opaziti razveseljiv porast. Tako smo v mesecu maju izvozili 316.438 ton blaga v vrednosti 297.3 milijona Din. Letošnji izvoz v maju je bil po količini za 20,1% večji nego lani v maju, za 23,7% večji nego predlanskim v maju in za 35,2% večji nego v maju 1932. Prav občutno povečanje pa opazamo pri uvozu. Dočim je uvoz znašal še v januarju 257 milijonov, je do meseca maja narasel na 369,1 milijona Din in je bil po količini le nebitveno večji nego lani. Zaradi tako znatnega povečanja uvoza smo letos v maju imeli za 71,8 milijonov Din pasivno trgovinsko bilanco, dočim je bila v prejšnjem mesecu naša trgovinska bilanca aktivna za skoro 43 milijonov Din.

Povečanje uvoza je pripisati uvozu zlata Narodne banke, ki je bilo doslej deponirano v Parizu (56 milijonov Din). Uvoz plemenitih kovin pa se ne bi smel šteti k ostalemu blogovnemu prometu. Tako delajo druge države in v tem bi se morali izvršiti poprave, da naša javnost ne bo v negotovosti, odnosno da ne bomo brez potrebe kazali našo zunanjo trgovino v slabši luči, nego je dejansko.

Posebno se je dvignil v zadnjih mesecih izvoz gradbenega lesa. Najboljši kupec je Italija, ki rabi les za vojaške potrebe v Vzhodni Afriki. Dočim smo v januarju izvozili samo 4471 vagonov gradbenega lesa, smo v mesecu maju izvozili že 9503 vagone (lani 7176 vagonov) v vrednosti 80,2 milijonov Din. Največ lesa se je izvozilo iz Bosne in to mehke les, slabše vrste. Za ostali les kakor tudi za lesne

izdelke pa je opaziti pri izvozu še vedno zastoj.

Nadalje je bil, kakor v prejšnjih mesecih, živahen izvoz kuruze, ki smo je izvozili 3596 vagonov v vrednosti 26 milijonov Din; od lanskega oktobra, ko se je pričel izvoz nove kuruze, smo doslej izvozili 47.713 vagonov kuruze v vrednosti 367 milijonov Din. Pšenice smo v maju izvozili 615 vagonov; v 11 mesecih žitne kampanje 1934/35, t. j. od lanskega junija, pa smo izvozili 11.522 vagonov pšenice v vrednosti 152 milijonov Din. Za vse leto 1934/35 bo torej znašal predvidoma izvoz pšenice 12.000 vagonov, medtem ko smo lani ob pričetku kampanje računali z izvozom 20.000 vagonov. Nadalje ugodno pa se razvija izvoz ostalega žita, ki prej v naši trgovinski bilanci ni igral važnejše vloge. Ta izvoz je znašal v maju 287 vagonov, od začetka leta pa je ta izvoz že dosegel 1012 vagonov v vrednosti 11.1 milijona Din. Tudi izvoz otrobov je bil v maju znaten in je znašal 351 vagonov, od začetka leta pa 1624 vagonov v vrednosti 13,3 milijona Din.

Izvoz živine letos zopet nazaduje, razen izvoza telet in zlasti svinj, ki se le po lanskem zastoju zopet dvignil. Konj smo v maju izvozili 3077 (lani 4292), goveda pa samo 2984 glav (lani 5287); skoro podvojil pa se je izvoz telet, in sicer na 2047 glav (lani 1190) ter izvoz svinj, ki je znašal 18.921 glav (lani 10.353) v vrednosti 21.6 milijona Din (lani 11.6). Skoro na polovico pa je padel izvoz drobnice, namreč na 18.540 glav (lani 32.593). Nekoliko manjši je bil tudi izvoz žive perutnine, namreč 61 vagonov (lani 77), pri čemer pa je treba upoštevati, da stalno narašča izvoz zaklane perutnine, ki je upoštevana pod postavko sveže meso, ki smo ga letos izvozili v maju 74 vagonov (lani 37). Tudi svinjske masti smo izvozili 30 vagonov (lani 3), jajc pa 132 vagonov v vrednosti 11,5 milijona Din (lani 139 vagonov v vrednosti 9,4 milijona Din).

Kljub vsemu temu, na videz ugodnemu razvoju naše izvozne trgovine pa opazimo, da je vrednost uvoženega blaga za 72 milijonov večja kot izvoženega. Ta vsota da velike pomisleke, vendar pa nas navdaja ob primerjanju z prejšnjimi leti upanje, da je tudi naša zunanja trgovina na najboljši poti do ozdravitve.

Utonil je.

Iz Sel nam poročajo o žalostnem dogodku, ki se je pripetil pred dnevi. 18 letni Horvat Josip se je šel kopat v potok pri Ivanskem mlinu. Po nesreči pa je zašel približno mlinu, kjer ga je zgrabil vrtinec in ga potegnil na dno. Kljub takojšnji pomoči so ga potegnili že mrtvega na breg. Nesreča mladeniča, ki je bil v cvetu življenja, je zbudila povsod mnogo sočutja z prizadetimi.

K temu bi še pripomnili, da je bilo na istem mestu že več sličnih nesreč, ki so zahtevale človeške žrtve. Zato bi bilo nujno potrebno, da se oblastno prepove vsako kopanje na tem mestu, kjer je voda tako zavratna in nevarna. Nesrečni Horvat naj bo k temu resen opomin!

Daleč smo prišli...

Vidov dan je gotovo eden naših največjih nacionalnih praznikov; zato ni čudno, če je po vsej naši kraljevini ta dan združen z različnimi slovesnostmi. Posebno srednje in osnovne šole se navadno ta dan zelo iskažejo.

Pred nekoliko leti je bilo tudi pri nas v navadi, da so se gimnazijci skupno s svojimi stariši, podali po slovesni službi božji, pri kateri se je pelo in igralo, (torej res slovesni), v gimnazijo, kjer so se vršile slavnostne akademije. Slednje so bile izvedene v taki obliki, da niso bile samo v ponos svojim profesorjem, gimnazijci in starišem, ampak vsemu Prekmurju. To so spomini nas bivših dijakov soboške gimnazije. Današnjemu rodu je to odvzeto — ukradeno!

Dočakali smo celo čas, ko je pri slovesni službi božji na državni praznik himna odpadla.

Če je danes že tako, da se vzgaja naša srednješolska mladež, brez vsake srčne kulture, t. j. brez ljubezni do naše pesmi, bodisi religiozne ali posvetne, naj se vsaj nacionalna vzgoja pri njej popolnoma ne zatre. Ne bi bilo napačno, če bi si merodajni faktorji jemali za vzgled naše bližnje sosedse.

Če se pa naši gimnazijci ne morejo v vsem letu naučiti naše himne, (kar pa težko verjamem, ker vem, da so Prekmurci zelo dobri pevci in bi se dal ustanoviti na gimnaziji sijajen mladinski pevski zbor, kakor tudi orkester, kar nam je g. Lah tudi doka-

zal) potem naj gredo po pomoč v osnovno šolo, ki se je na proslavitvi Vidovega dne res iskazala.

Prav iskreno čestitam učiteljskemu zboru tuk. osnovne šole, ki tako lepo skrbi za vzgojo naše mladine!

Zeleti bi bilo, da bi na take dneve tudi druga društva in šole, posebno pa gimnazija, polagala več važnosti na ta dan, kakor se dela to po vsej naši državi. Da smo mi na meji in da je to za nas tem bolj važno, tega ne bom posebej povdarjal.

V nasprotnem slučaju se pa ne bomo smeli čuditi, če se nas ščasoma ne bo več upoštevalo. G. J.

Razstava dobitkov za tombolo S. K. Mure.

Dne 29. in 30. junija 1935 so naši športni športnega kluba Mura razstavili dobitke svoje velike javne tombole, ki jo bodo odigrali dne 7. julija v parku ob 14. uri (2. uri popoldne).

Dobitki so bili lepo razvrščeni tako, da si videl lahko vse predmete, ki se rabijo v vsakdanjem življenju in sicer: moške, ženske obleke, klobuke, čevlje i. t. d. Nad vsem je kraljeval glavni dobitnik, radioaparati tvrdke Hornyphon, ki je vreden 3.200 din. Nadalje je bilo razstavljenih troje koles prvovrstne kakovosti. V posebnem oddelku so bili stekleni in keramični izdelki steklarne Hrastnik in keramične tovarne Petrovče pri Celju. Posebno so ugajali obiskovalcem razni servisi, ki predstavljajo lepo vrednost. Poleg tega je bilo še mnogo emajlirane posode in železnine ter špecerije. Razstavo je v teh dneh posetilo nad 5.000 obiskovalcev, kar znači, da je med ljudstvom zelo veliko zanimanje za tombolo.

Predprodaja tombolskih kart se bo zaključila dne 5. julija. Do tega dne morajo vsi vrniti karte, ki so jih vzeli v predprodajo. Po tem datumu bomo smatrali karte za prodane. Ker so nam karte do malega že vse pošle in je po njih še vedno veliko povpraševanje, opozarjamo, da se vsi že v predprodaji preskrbijo karte, ker na dan tombole ne bo dovolj časa za prodajanje tombolskih kart. Začetek tombole bo točno ob 2. uri popoldne, ker je nad 1.500 dobitkov in se bo igra zavlekla.

Jan M. Razpotje.

Urh je rožljaj z denarjem in ga prekladal iz dlani v dlan.

„Daj mi denar!“

Žena je nenadoma stegnila desnico, da mu vzame denar.

„Ne dam!“

Urhova roka se je krčevio stisnila v pest. Obrnil se je in šel proti vratom.

„Denar, denar!... Saj je moj!“

Stara je skoro zakričala. Glas se ji je hripavo lomil in iskal solze, ki jih rodi jeza in sovraštvo.

„Da je tvoj denar praviš.“

Toliko hlinjenega začudenja je zvenelo iz Urhových besed, da so se mu ustnice nehote raztegnile v smeh. Kakor močni in nepričakovani udarci so padale besede in stara je zgubila sleherno trezno misel, ki jih je kovala toliko let v sebi, v večnem strahu, da

bi izdala svojo skrivnost. Planila je k Urhu, ki je nalahno sključen stal pri vratih in jo gledal ves začuden.

„Ti, ti stari falot si bil zraven!“

„Kje? Saj vidiš, da nisem pijan kakor on tam.“

„Oba sta mi kradla denar.“

„Kradla?... Tvoj... denar?..."

Urh je zlogoval besede in se umikal razbesneli ženi, ki je po njem stegovala roke, da bi ga prijela za ramena, mogoče za vrat, mogoče bi ga celo udarila... Stara je močna in ne pozna šale! Pa zakaj bi se Urh izstavljal nepotrebni prepiru, ali celo tepežu? Kar je hotel izvedeti je zvedel in več ga ne zanima. Sunkoma se je obrnil in se prihuljeno splazil skozi vežo na dvorišče.

Hlad noči mu je božal razgreto čelo in silil skozi razpeto srajco v telo. Prižgal si je pipo... Naslonjen na vrtni ograji je mirno in počasi

vlekel dim iz čedre. Pri sosedovih se je trgal pes ob verigi ter hripavo in zateglo zaviljal. Daleč za nizkimi slemenji je bila ura. Udarci so padali v noč in se trepetajoč izgubljali. Okno delavnice je ugasnilo...

Urh je stolkel pepel iz čedre in šel v sobo. Ženo je našel sedečo na razmetani postelji. Vsa sključena je sedela na robu. Prav gotovo je jokala! Počasi se je umirila. Jeza in sovraštvo se je potapljalo v solzah. Previdno in skoro brezslušno se je Urh stisnil pod odejo in še dolgo strmela v noč, v temno sobo. Misli so bile močnejše od spanca...

Že po nekaj urah se je zopet zbudil. V motni svetlobi so se risali predmeti v sobi. Zrak je bil težak in je zaudarjal po plesnobi, silil v nosnice in se težko vsedal v sapnik. Urh je stopil k oknu, da ga odpre. Na gosto raztresena slama pred ženino

posteljo se je oprijemala in se vbadala v njegove boste noge. Žena je je ležala na postelji. Veki priprtih oči so ji trepetale in se razklepale v ozko špranjo.

II.

Jesen je bila. Vrt pri Lecovih je bil že prazen. Na srednji gredi je stara že pripognila edino vrtnico in jo na visoko pokrila s slamo. Ko je bilo še to opravljeno, ko so se zagнали okrog hiše prvi mrzli vetrovi, ki so dišali po snegu, jestara legla. Tožila je o boležinah v križu in bokih in borna jedila, ki jih je Urh pripravljaj kakor je vedel in znal, so ostala na stolu pred njeno posteljo skoro nedotaknjena.

(Se bo nadaljevalo.)

DOMAČE VESTI

Murska Sobota:

— **Jubilej.** Te dni je dovršil pol stoletje svojega življenja profesor na tuk. realni gimnaziji g. Jugovič. Ob srečanju z Abrahamom mu tudi mi želimo še mnogo plodonosnih let!

— **Gdč. Livija Hahn,** ki je že večkrat nastopila z velikim uspehom pri nas pri različnih plesnih produkcijah, je letos končala svoje plesne študije. Za njene velike sposobnosti, je dokaz to, da je takoj dobila različne ponudbe za nastope v operah. K uspehu čestitamo!

— **Promoviral je za doktorja vsega zdravilstva g. dr. Hajdinjak Jožef** iz Bogojine. Čestitamo!

— **Prekmursko muzejsko društvo** prosi vse tiste, ki bi imeli kakšen material za osnujočo se zbirko, da ga oddajo gospodarju društva g. Nemeč J. jur. v M. Soboti.

— **Zaroka.** Gdč. Schök Lojzika in gospod Grof Štefan, mesar v Murski Soboti, sta se dne 29. VI. 1935 zaročila. K mnogoštevilnim častitkam se pridružujejo tudi uslužbenci tovarne Benko.

— **Po tomboli,** ki jo to nedeljo priredi S. K. Mura, bo otvoritev na novo urejenega vrta pri Bacu. Okrepčila, godba in ples! Naj nihče na to ne pozabi!

— **Vidovdanska proslava.** Kakor vsako leto, tako je tudi letos nastopila mladina tuk. osnovne šole v Sok. domu z lepo izbranim programom, ki je v celoti uspel. Obširna dvorana je bila polna občinstva. Mladinski zbor pod vodstvom g. učitelja Bračka je uvodoma z velikim uspehom zapel „Petrovo kolo“. Temu je sledil nagovor g. šol. upravitelja Gabrijelečiča, ki je v vznešenih besedah govoril o pomenu Vidovega dne. Ponovni nastop mladinskega zbora, deklamacije, pristrčna otroška igrice je pri vseh zapustilo najgloblji vtis in zavest, da je naša mladina na pravi poti nacionalne vzgoje in vzgoje, ki vceplja najvišjo ljubezen do naših najdražjih. H koncu je zadonela iz otroških grl še naša himna. Vsem, ki so pripomogli do tako častnega nastopa naše mladine vso priznanje in zahvalo!

— **Na državni praznik** t. j. na dan sv. Cirila in Metoda, dne 5. julija 1935, ko bo svečana otvoritev javnega kopališča v M. Soboti, ostanejo trgovine od 4. ure pop. (16 ure) naprej zaprte. — Uprava Združbe trgovcev.

— **Župni zlet** Mariborske Sokolske župe, bo v nedeljo dne 7. VII. 1935 v Dol. Lendavi. Vsi udeleženci imajo polovično vožnjo; na vstopni postaji naj kupi vsak železniško legitimacijo in celo vozovnico, ki bo veljala z potrdilom udeležbe za brezplačen povratek. Iz Murske Sobotice vozi poseben vlak ob 4. uri in se vrača v Mursko Sobotico ob 0.56.

— **Černelavska gasilska četa** priredi dne 7. julija plesno veselico v vseh prostorih gostilne g. Šavel Janeza. Vabljeni vsi!

— **Sprejemni izpiti za I. razred** na drž. real. gimnaziji v Murski Soboti so se vršili 1. 2. in 3. julija. Priglasilo se je 82 dečkov in 42 deklic, skupaj 124. Izpit pa je napravilo 67 dečkov in 39 deklic, skupaj 106, zavrženih pa je bilo 15 dečkov in 3 deklic, skupaj 18.

— **Karte za veliko tombolo** dne 7. julija 1935 se še dobijo v vseh trgovinah v Murski Soboti. Za Din 2.— lahko dobite radio-aparat, kolo znamke Viktorija, Opel, Dürkopp, obleke itd. 1250 dobitkov! Pohitite!

Gornja Lendava:

— **Društveni Dom.** Nabiralna akcija za bodočo sev. postojanko prav pridno uspeva. Za idealno delo se zanimajo tudi trgovci, obrtniki in posestniki ter vsi po svojih močeh prispevajo v denarju, oziroma v potrebnem stavbenem materialu. Po 100 Din so darovali: Šbül Anton, trgovec v Nuskovi, Mekiš Štefan, gostil. v Nuskovi, Novak Ela, poštna uradnica v Radencih, Fartek Franc, gostilničar v Gor. Slaveči in Pavlina Andrej, fin. preglednik. Po 50 Din: Šalamon Jožef, gostil. v Nuskovi, Kren Andrej, mizarski mojster v Rogaševcih, Lilek Mihael, pek v Rogaševcih, Lukašek Jožef, drž. poštni šofer, Bufalin Ludvik, delovodja v Gor. Slavečih, Mešič Franc, gostil. Fetich Oto, šol. uprav. v Gerlincih, Raffel Karol iz Rogaševca in Milošević Radoslav, granič. poručnik v Cankovi. Po 25 Din: Unger Mihael, Miller Franc, Huber Franc, Bertalanč Jožef, Ebenspanger Šalamon, Derkač Ana, Kreft Alojz, Šadl Franc. Po 30 Din: Partl Jurij, gostil. iz Pertoče, Pelcar Franc, posest., Recek Jurij, posest., Janič Štefan. Po 20 Din: Mesežef, org. fin. kontr. v Rogaševcih, Milivojevič Božo, carinik, Rogan Avgust, Balan Ivan, Crnkovič Anton, Obal Evgen, Celec Jožef, Krachler Franc, Milan Durič in Karol Zdolšek. 150 Din je podaril Dr. Kaukler, ban. zdravnik v Cankovi. 28 darovalcev je darovalo po 15.roma 10 Din, ki jih pa radi pomanjkanja prostora ne moremo imenoma imenovati. Vsem plemenitim darovalcem, ki so se z darovi izkazali, da jim je zidava društvenega doma pri srcu, se tempotem iskreno zahvaljujemo. To darežljivost naj posnemajo tudi ostali.

— **Neprevidni stariši.** Posestnik Žohar iz Kuzme je gasil apno. Gašenje so radovedno opazovali njegovi otroci. Ker je opravljal to delo v popoldanski vročini, je otroke strašno žejalo, zato je skočil na željo svojih otročičev po mošt. Med odsotnostjo pa je po nesreči padel 3 letni sinček v živo apno. Dobljene opeklino so bile tako strašne, da je čez 3/4 ure v velikih bolečinah umrl. Strašen slučaj naj opozarja vse stariše, da otrok ni varno puščati brez nadzorstva.

— **Nesrečen padec.** 5 leten otrok Kovač Karol iz Doličev je padel pri igranju tako nesrečno, da si je zlomil

levo roko v komolcu. Po takojšnji zdravniški pomoči je bil odpremljen v bolnico.

— **Napad na cesti.** Tūrha Jožef, posest. iz Sv. Jurija, 65 let star se je vračal po cesti iz Dol. Slaveč. Nenadoma ga je napadla neka njemu znana oseba in mu zadala močne udarce po glavi. Ran ni dobil, pač pa močne podpludbe.

— **Gornji Petrovci.** Na Vidov dan, dne 28. t. m. je bila na dvorišču tukajšnje osnovne šole Vidovdanska proslava. Po službi božji so nastopili otroci iz G. Petrovec in Adrijancev. Vodil jih je g. šol. upravitelj Ivan Paulik iz G. Petrovec. Spored je bil zelo pester in srečno sestavljen. Na začetku izvajanje so šolski otroci odpeli vseslovensko himno „Hej, Slovani“. Temu je sledil nagovor o pomenu Vidovega dne, po tem pa petje, deklamacije in telovadba; deklice so izvajale svoje vežbe z venčki. Vse točke so bile dobro naštudirane in brezhibno izvajane. Ob koncu je imel g. šol. upravitelj zaključni govor. Proslava se je zaključila s petjem državne himne. Pri petju in telovadbi je sodelovala vaška godba na pihala. Proslave so se udeležili šolski otroci iz okoliških šol s svojimi učitelji. Tudi občinstva je bilo precej.

— **Puconci.** Sokolska četa v Puconcih se vsem, ki so pripomogli, da je imel naš nastop tako lep moralen in materijalen uspeh, iskreno in bratsko zahvaljuje. V slogi je moč. Zdravo!

— **Noršinci.** Na „Petrovo“ so se pa res postavili naši fantje in dekleta. Na dvorišču g. Žilavec-a so vprizorili trodejsko veseloigro „Trije vaški svetniki“, v režiji g. Lončar Franca. Nepresiljeno in z ljubeznijo so posamezni igralci odigrali svoje vloge in uspeh pri mnogobrojnih gledalcih ni mogel izostati. Povdariti moramo posebno na dokaj čisto in pravilno izgovorjavo, kar je poleg pravilnega sceničnega podajanja, zasluga agilnega režiserja. Prepričani smo, da ni bil ta nastop zadnji in da bo noršinska gas. četa tudi v tem pravcu izvrševala svoje poslanstvo. Po igri je bila prosta zabava. Med obiskovalci smo opazili mnogo Sobočanov.

— **Turnišče.** Šolska mladina je dobila nov prapor Jadranske Straže, katerega razvitje je bilo v nedeljo dne 16. junija. Na lepo okrašeni tribuni poleg cerkve so se zbrali odlični predstavniki naše javnosti g. sr. načelnik Dr. Kartin, g. sr. šol. nadzornik Mikuš, predsednik J. S. g. Peterlin in predsednik učit. društva g. Peternel. V prisotnosti mnogobrojnega občinstva je g. dekan Jerič z lepimi besedami orisal pomen organizacije J. S., nakar je blagoslovil prapor. V daljšem govoru je nato g. sr. načelnik omenil pomen slavnosti in povdarjal kako velike važnosti je morje za Jugoslavijo. V istem smislu je govoril tudi g. Peterlin in g. učitelj Babič. Dva učenca „Stražarja“ sta na splošno odobravanje občinstva prav lepo deklamirala, nakar so učenci zapeli himno „Jadranske straže“ in „Bože pravde“. Nato so vsi učenci korakali v četveroredu strumno

mimo tribune in pozdravljali prapor in goste. G. upravitelju kakor tudi učiteljstvu pa vse priznanje, ki potom organizacije P. J. S. vcepljajo mladini že v zgodnji mladosti ljubezen do našega morja in tako vzgajajo bodoče čuvarje morja in Jugoslavije.

Med tednom

DOMA

Novi minister brez portfelja Gijuro Jankovič, bo prevzel ministrstvo za pošto ko bo to ustanovljeno. Ministrstvo za telesno vzgojo naroda pa bo odpravljeno.

Dom poštarjev je bil slovesno otvorjen v Ljubljani na Tyrševi cesti.

Uradnik ljubljanske carinarnice Franc Dubrovič se je ustrelil, ko so mu prišli na sled, da je poneveril okrog 350.000 Din.

Kmetiskim dolžnikom je zamenjava menic v smislu zakona o kmetiski zaščiti podaljšana do 1. septembra.

Na Lovčenu je bil otvorjen naš najmodernejši sanatorij. V Ozrenu bodo postavili dom za jetične orožnike.

Od savske banovine proti Blogradu in Šibeniku gradijo novo cesto, ki bo 400 km dolga. Stroški gradnje znašajo 25 milijonov dinarjev. Zaposlenih je 1500 delavcev.

DRUGOD

Mednarodna konferenca za delo je sprejela konvencijo o plačanem enomesečnem dopustu delavstva ter konvencijo o pravici delavstva do pokojnine. Praktičen pomen pa bodo imele te konvencije še le potem, ko jih bodo posamezne države uzakonile, kar pa se ne bo zgodilo tako kmalu.

Mednarodni čebelarški kongres bo letos v začetku avgusta v Bruslju (Belgija). Na sporedu je tudi predavanje o povečani rasti čebel.

Vse gasilstvo v Italiji bo poddržavljeno. Vlada je že pripravila tozadevni načrt.

Eno milijardo dolarjev je dovolila ameriška vlada, za dolgoročno posojila tamkajšnjim farmerjem (kmetovalcem).

Za kolero je zbolelo mnogo italjanskih vojakov in delavcev v Somaliji.

17 ljudi je izgubilo življenje pri strašni letalski nesreči, ki se je pripetila v Kolumbiji (Amerika).

Žetev na Madjarskem bo po uradnih cenitvah sledeča: pšenica 19,6 (lani 17,6) milijonov, rž 6,8 (6,2), ječmen 6,1 (5,4) in oves 3,3 (2,6) milijonov stotov.

Kmetijski delavci v Nemčiji smejo prihajati v mesta samo s posebnim dovoljenjem. S temi merami hočejo zaščititi mestne industrijske delavce pred navalom kmetijskih delavcev z dežele.

GASILSTVO:

Dne 7. julija 1935 bodo v Selu okrožne gasilske vaje. Vaj se udeležijo vse okoliške čete. Po vajah bo prirejena društvena zabava s plesom, na katero se vse prijatelje gasilstva vlijudno vabi.

Iz uredništva:

Dopisi iz D. Lendave so prepozno dospeli. Objavimo jih prihodnjič!

Stafetni tek skozi Murško Soboto.

Preteklo leto, ob priliki proslave desetletnice S. K. Mure, je poklonil veliki prijatelj prekmurskega sporta župan g. Hartner krasen pokal, za katerega naj bi se borili tekači naše najozje domovine tako dolgo, dokler ga kako moštvo ne osvoji s trikratno zaporedno ali petkratno zmago v presledkih. Pri lanskoletnem tekmovanju je zmagala Mura, ki je veljala tudi letos za favorita.

V soboto opoldne so nastopile štafete, da bi v drugič pomerile svoje moči. Že pri startu sta prišla tekača Mure A (Debelak I.) in Mure B (Debelak III.) v vodstvo, martjanski tekač je nesrečno startal in izgubil 2-3 m. Do druge predaje sta bili štafeti Mure A in B v isti črti. Martjanci so nekoliko zaostali. Po drugi predaji je prešla Mura A v vodstvo in njena zmaga ni bila več niti za trenotek ogrožena. Martjanci so prišli sicer po drugi predaji za kratek čas na drugo mesto, toda mladi tekači Mure B so kmalu izenačili naskok in ostali do konca na drugem mestu. Burno pozdravljen od številnih gledalcev je prišel Abakumov I, zadnji tekač Mure A, kot prvi na cilj, 40 m za njim je sledila Mura B, nadaljnih 40 m pa štafeta Mrtjancev.

Za 980 m dolgo progo so rabili zmagovalci 2 min. 6 sek., kar je prav dober čas in je za nekaj sekund boljši od časa, ki so jo dosegli lanskoletni zmagovalci.

SOKOL

Čuvajte Jugoslavijo!

Župni zlet v Dolnji Lendavi bo v nedeljo dne 7. julija. 1935. Iz M. Sobote bo vozil posebni vlak ob 4. uri, ki se bo vračal iz Dol. Lendave okoli 21. ure, tako, da bo prispel ob 0.56 uri v M. Soboto. Vožnja je za vse udeležence polovična. Člani sokolskih društev in čet imajo iste ugodnosti na podlagi „Uverenja“, ki ga izstavi njih edinica. Ostalo občinstvo kupi na vstopni postaji poleg vozne karte še železniško legitimacijo.

Vse edinice prekmurskega okrožja opozarjamo, da je udeležba na delnem župnem zletu obvezna za Prekmursko, Mursko in Ptujsko okrožje.

Edinice, ki želijo v Murski Soboti prenočiti, naj prijave takoj pošljejo.

Opozarjamo tudi na vprizoritev „Slehnika“ v soboto dne 6. VII. 1935 ob 9 uri zvečer pred rim. kat. cerkvijo v M. Soboti.

Vse članstvo opozarjamo, da mora imeti, če hoče uživati vozne olajšave, redno člansko legitimacijo.

Zdravo!

Uprava okr. in s. d. M. Sobota.

iz delovanja Združbe trgovcev v Murski Soboti.

Kongres Mednarodne trgovinske zbornice.

Dne 24. junija 1935 je bil v navzočnosti predsednika francoske republike Lebruna otvorjen VIII kongres Mednarodne trgovinske zbornice. Na kongresu je po delegatih zastopanih 32 držav. Kongres, ki bo trajal en teden, vodi predsednik kongresa holandski delegat Fentener van Vlissingen.

Prva seja je bila posvečena valutnim vprašanjem ter se pričakuje,

da bo kongres priporočil povratek k stabiliziranim valutam.

V svojem otvoritvenem govoru je dejal predsednik Fentener van Vlissingen med drugim tudi sledeče:

„Če primerjamo sedanjí svetovni gospodarski položaj z onim pred dvema letoma, potem moramo ugotoviti, da se je položaj poslabšal. Najbolj vznemirjujoče dejstvo pa je, da ne vidimo nobenega zanesljivega znaka, da prihaja zboljšanje. Moremo sicer ugotoviti v nekaterih državah nekako olajšanje, toda v večini primerov ne izravnava krajevno zboljšanje stalno rastočo komplikacijo valutnih sistemov in mednarodnega plačilnega prometa. Vsi narodi se bore za večje blagostanje in nekateri delajo drzne in zanimive poskuse, da bi prišli na svoj cilj. Nobenega govora pa ni o skupni mednarodni akciji te vrste in tako traja še naprej žalostno in vznemirjajoče dejstvo, da so ukrepi narodov, ki jih ti sklepajo v svojo korist, navadno v nasprotju z ukrepi, ki so jih podvzeli sosedni narodi.

Tako dolgo, dokler ne bodo temelji svetovne trgovine zopet obnovljeni, ne moremo imeti nobenega zupanja v njen bodoči razvoj. Dokler traja še naprej negotovost v denarstvu, bo tudi ostal pritisk na cene. Podjetniški duh se ne more dvigniti, dokler industrijalec in trgovec pri vsakem koraku zadeneta na posegovanje vlad v gospodarsko življenje, pa naj gre za prodajo ali za nakup, za proizvodnjo ali za razdelitev odjema ali za poskuse, da se zastanki izterjajo ali dolgovi plačajo. Nikdar se ni trgovec bal računati z normalno negotovostjo trgovine. Toda dodatno riziko, ki je bil v zadnjih letih umetno ustvarjen, preprečuje, da bi pogumno nadaljeval svojo pot.“

Po govoru predsednika Fentenerja je poročal generalni tajnik Mednarodne trgovinske zbornice Pierre Vasseur o delu organizacije v zadnjih dveh letih.

Uvedba vožnje po desni na Koroškem in na vshodnem Tirolskem.

Deželno glavarstvo za Koroško v Celovcu sporoča, da se je s 15. junijem 1935 uvedla na vseh cestah Koroške in vshodne Tirolske vožnja po desni strani, kakor v naši državi.

Prehod iz sedanjega v novi red se je izvršil o polnoči od 14. na 15. junija 1935. Od tega trenutka dalje morajo po vsej Koroški in vshodni Tirolski vsa vozila brez izjeme voziti po desni strani ceste, se izogibati na desno in prehitovati na levo.

Kadar več vozil istočasno dospe do križišča, ima prednost vozilo, ki prihaja od desne. Prednost imajo predvsem vozila na glavnih cestah in sicer na Koroškem zvezna cesta Friesach Arnoldstein-Italija in ceste s cestno železnico.

Motorna vozila morajo v prvem času po uvedbi novega cestnega reda voziti posebno previdno.

Deželno glavarstvo za Koroško bo poskrbelo, da se uvedba novega reda vožnje naznani prebivalstvu na najintenzivnejši način z razglasi po radiju, v kinematografih, v šolah in cerkvah. Postavili bodo tudi številne table in napise z označbo nove smeri vožnje.

GOSPODARSTVO

Naša živina in izvoz.

Vedno bolj se množijo pritožbe iz inozemskih tržišč, kamor pošiljamo našo živino, da ta ni take kvalitete, kakoršno zahteva tam odjemalec, konsument. Pritožujejo se pa tudi naši trgovci izvozniki, da ne dobijo doma zadosti živine take kvalitete, kakoršno se rabi za izvoz v inozemstvo.

Naše sosedne države Madjarska, Romunija in Bolgarija, ki nam pri izvozu živine od leta do leta bolj konkurirajo, so že zboljšali in še zboljšujejo kvaliteto svoje živine tako, da so nas že spodrinili iz Čehoslovaške, Avstrije, Italije in celo iz Malte. Mi pa sedimo mirno, tožimo na slabe čase, kritiziramo obstoječe razmere in čakamo na rešitev, ki naj bi prišla, sami nevemo odkod.

Naš kmet tarna in pravi, da se živine ne izplača več krmiti, ker so preslabe cene.

Res je, da so cene živini sramotno nizke, a trgovci izvozniki in zadruga, ki izvažajo v inozemstvo, nemorejo boljše plačati, ker radi slabih cen na inozemskem trgu, ne pridejo na račun.

Koliko naših nekdanj dobro situiranih trgovcev izvoznikov je propadlo radi nestalnih cen na zunanem trgu.

Ali se naj radi momentanih slabih cen reja kvalitete živine namenjene za izvoz opusti?

Nikakor ne!

Vedite, da tudi madjarski, romunski in bolgarski kmet svoje živine ne proda dražje, kot naš kmet, narobe, dostikrat še ceneje, pa se vendar izvažajo njihova živina celo skozi našo državo v druge države. Naša živina pa ostane doma, ker radi slabše kvalitete nima kupca.

Kaj torej naj delamo, da bomo lahko prodali našo živino? Odgovor na to je lahek. Delajmo, kakor delajo naši konkurenti. Zboljšajmo kvaliteto živine. Kakovost mora biti takšna, kakoršno zahteva kupec. In ko bomo že imeli primerno kvaliteto živino, bo prišel tudi kupec, pa tudi boljše cene.

Pa tudi dobro urejeno kmetijsko gospodarstvo mora imeti dobro živino, ne samo radi boljših cen, ki jih ta ima, temveč še bolj radi gnoja, ki ga nam ta da, ker brez dobre gnoja ni dobrega poljedelstva, ne travništva in ne vrtnarstva.

Naj bodo cene živini kakoršne že, kmet rabi čimveč žita in drugih pridelkov z njiv, že radi lastne prehrane in prehrane delavcev. Umetnih gnojil danes velika večina kmetov nemore kupiti, zato pa morajo producirati čimveč hlevskega gnoja, da vračamo zemlji, kar smo ji odvzeli.

Države, kamor smo vedno živino izvažali, rabijo čimdalje manje, ker tudi tam vlada velika brezposelnost in pomanjkanje denarja. Siromak pa si nemore kupiti mesa. Kdor pa že kupi, hoče dobiti za manjši znesek kvaliteto blago. Povpraševanje in potrošnja je vedno manjša, odjemalca dobi le še prvovrstno blago, ki pa mora biti k temu še cenejše, kot nekdanj. Takšne so zahteve zunanjega trga in po teh se moramo ravnati.

De'ajmo za bodočnost, zboljšajmo kvaliteto živine z odbiranjem in pravilnim ter zadostnim krmljenjem, da se pripravimo za boljše čase, ki morajo priti.

Bukova drva! Ugodnost nakupa. Naznanjam interesentom, da nudim do 60 klastrov najlepših bukovih drv iz svojega gozda po najnižji ceni na oddajo. Herg Franjo, pos. Ormož.

Objava.

V gozdu Markiševcih je na prodaj še nekaj parcel. Natančne podatke dobite v pisarni KODER FRAN, advokata v Murski Soboti.

Naznanje občinstvi.

Zemi vsaki naznanje, da je pri zidanji moje hiše Novak Franc, zidar-ski mojster nej nikši krivec.

Celomi konflikti san jas kriv in zaradi tega za vse posledice jaz odgovarjam in nej On.

M. Sobota, 26. VI. 1935.

Priča:

ZVER IVAN.

SZUKICS JURIJ.

Štev. 280/2

Licitacija za prevoz tolčenca

se bo vršila dne 16. julija 1935 ob 9. uri v pisarni cestnega odbora v M. Soboti. Vsa pejasnila dobijo interesenti v pisarni cestnega odbora.

M. Sobota, 28. 6. 1935

Načelnik: HARTNER I. r.

Odstavljeni prasci

prvovrstne pasme so naprodaj na Kmetijski šoli v Rakičanu.

Oddata se 2 mali stanovanji na Lendavski c. št. 17.

Naznanjam c. kopalcem, da od danes naprej pri mostu na Muri tako, da se vsak lahko kopa. Na razpolago so razna jedila ter pijače. Cenj. gostom se priporoča JOSIP TURK, gostilničar M. Sobota.

Naznanilo.

Cenj. prebivalstvu Prekmurja naznanjam, da imam v zalogi še nekaj gotov h

nagrobni spomenikov.

Oddam jih na vložno knjižico Kmečke posojilnice, Občinske posojilnice v M. Soboti in Prekmurske banke. Novo naročene in po načrtih izdelane spomenike so pri tem izključeni.

Josip Močnik

obl. konc. isp. kamnoseški mojster

MURSKA SOBOTA.